חוּטִים וַעֲשָׂרָה קְשָׁרִים, עוֹלֶה עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה כְּשֵׁם הַוָּי"ה: ו [ג]דול עֹנֶשׁ הַמְבַטֵּל מִצְוַת צִיצִית, וְעָלָיו נֶאֱמַר 'לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ' וְגו' (מיכ ה יג). (ד) [ד] (ט) כהַזְהִיר בְּמִצְוַת צִיצִית זוֹכֶה וְרוֹאֶה פְּנֵי שְׁכִינָה:

ו מנחות מ"ג (ע"ב).
כ שם בגמרא.

הִלְכוֹת תְּפִלִּין

כה דִּינֵי תְּפִלִּין בִּפְרָטוּת. וּבוֹ י"ג סְעִיפִים:

א (א) אאַחַר שֶׁלָּבַשׁ טַלִּית מְצִיץ (ע) [א] (ב) יָנִיחַ תְּפִלִּין, * שֶׁמְּעַלִּין בַּקֹּדֶשׁ. וְהַמַּנִּיחִין כִּיס הַתְּפִלִּין וְהַטַּלִּית לְתוֹךְ כִּיס אַחַת, בצָרִיכִין לִזָּהֵר * שֶׁלֹּא יַנִּיחוּ כִּיס הַתְּפִלִּין לְמַעְלָה, כְּדֵי (ג) * שֶׁלֹּא יִפָּגַע

א טור ונמוקי יוסף (הלכות ציצית יב. ד"ה תנהגו) ורבנו יונה (בספר היראה אות לט).
ב בית יוסף (ד"ה ונהגו).

בַּאֵר הֵיטֵב

ו (ד) הַזְהִיר בְּמִצְוַת צִיצִית. וְיִזָּהֵר לַעֲשׂוֹת טַלִּית נָאָה מְשׁוּפֶּה יָזֶה אֵלַי וְאַנְוֵהוּ (שמות טו ב). וְיָנִיחַ בְּזוֹהַר שֶׁלַּח לְךָ (רע"א מהימנא ח"ג רף קצה.) דְּהַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע בְּלֹא צִיצִית מֵעִיד עֲדוּת שֶׁקֶר בְּעַצְמוֹ. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ג). בְּתִשׁוּבַת הָרַדְבָּ"ז חֵלֶק (א') [ד"] סִימָן מ"ה אוֹסֵר לִרְקֹם פְּסוּקִים שֶׁל תּוֹרָה בְּשַׁלִּית, וְהַמְחַבֵּר לָקַט הַקֶּמַח (ד"ה שאסור) כָּתַב הֲרֵאשִׁיתִי פְּנִים לְהַתִּיר, עַיֵּן שָׁם:

א (ע) יָנִיחַ תְּפִלִּין. הָרַב בְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה בְּשִׁיטָרָיו (הגה"ט סק"א) פָּסַק דְּמִי שֶׁאֵין יָדוֹ מַשָּׂגֶת לִקְנוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין, דְּצִיצִית קֹדֶם עַיֵּן שָׁם. וְהַמְחַבֵּר בְּנֵי חֵיא (הגה"ט סק"א) וְעוֹלַת תָּמִיד (סק"א) וְהַלְּכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק א' סִימָן נ"ד וּבִתְשׁוּבַת יַד אֵלְיָהוּ סִימָן מ"א וְהַיַּד אַהֲרֹן (הגה"ט) כֻּלָּם כְּאֶחָד חִלְקוּ עָלָיו וּפָסְקוּ דִּתְפִלִּין קוֹדְמִים, עַיֵּן שָׁם. אִם מְחֻיָּב לְהַחְזִיר עַל הַפָּתְחִים כְּדֵי לִקְנוֹת תְּפִלִּין וְצִיצִית, תָּנֵינָא בִּירוּשַׁלְמִי דְּפֵאָה (פ"א ה"א) דְּאֵינוֹ מְחֻיָּב, עַיֵּן שָׁם. עוֹלַת תָּמִיד (שם):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

בְּרַאֲיָה אֵצֶל אֲחֵרִים, עַיֵּן שָׁם: ו [ד] הַזְהִיר. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וּמַה שֶּׁכָּתַב לְעִנְיַן לִרְקֹם פְּסוּקִים כו', עַיֵּן בִּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רפ"ג (ס"ז) דְּאֵין נִכּוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן. וְעַיֵּן בְּגִנַּת וְרָדִים כְּלָל (א') [ב'] סִימָן כ"ה שֶׁכָּתַב שֶׁמִּכָּל מָקוֹם אִם כְּבָר נַעֲשָׂה וְרָקַם פָּרְשַׁת צִיצִית, מֻתָּר לְבָרֵךְ עָלָיו. וְיִזָּהֵר כְּשֶׁיַּשֵּׁב עַל גַּבֵּי סַפְסָל יַגְבִּיהוּ מִצַּדָּדִים, וְלֹא יֵשֵׁב עַל גּוּף הַטַּלִּית שֶׁדִּבְרֵי תוֹרָה מְרֻקָּמִים שָׁם. וְעַיֵּן בְּשַׁ"ךְ בִּיוֹרֶה דֵּעָה שָׁם שֶׁנָּהֲגוּ הַתֵּר לִרְקֹם, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּגִנַּת וְרָדִים (שם) סִימָן (ק"ו) [כ"ו] שֶׁהֶבֵא לִשְׁאל אִם יִרְקֹם עַל מְפוֹת אֵין מוֹרִין כֵּן הַתֵּר לְכַתְּחִלָּה, כָּל שֶׁכֵּן עַל טַלִּית, וְהֶבִיא שָׁם מַהֲרַדְבָּ"ז (ח"ב סי' מה), וּבְלֶקֶט הַקֶּמַח (ריש הלכות ציצית) הֶבִיא גַּם כֵּן מַהֲרַדְבָּ"ז, וְכָתַב שֶׁהִסְכִּים בְּתִשׁוּבָה בְּדִיעֲבַד לְכָרַךְ, דְּמֵה שֶּׁכָּתוּב שָׁם בִּיוֹרֶה דֵּעָה בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם (פאר הדור סי' ו) אֵינוֹ בְּטַלִּיתִים שֶׁלָּנוּ שֶׁאָנוּ נוֹהֲגִין בָּהֶם קְדֻשָּׁה שֶׁלֹּא לִפְגֹּם בָּהֶם לְבֵית הַכִּפֵּא וְכֵיוֹצֵא בּוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ה) בְּשֵׁם מְקוֹר חַיִּים (סי' טז) שֶׁאֵף שְׁמָצוֹת אֵין מַצִּילוֹת מִיַּצֶר הָרַע מִכָּל מָקוֹם מִצְוַת צִיצִית מַצֶּלֶת, וְנִרְאֶה שֶׁלְּמַד כֵּן מֵעוּבְדָּא דְּחַמְנוּחוֹת (מד). מַעֲשֶׂה בְּאָדָם אֶחָד כו', וְכֵן הוּא אוֹמֵר (בכתבר טו ל"ט) 'וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' כו' אֲשֶׁר אַתֶּם זוֹנִים אַחֲרֵיהֶם לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְכו' וִהְיִיתֶם קְדוֹשִׁים'. וְיָצְאוּ דְּבָרֵינוּ בְּקֻרְבָּנוּ:

א (א) יָנִיחַ תְּפִלִּין. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְכָתַב בְּדֶרֶךְ יוֹסֵף (סק"ה) בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים שֶׁאִם אִפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה לוֹ תְּפִלִּין בְּשֻׁאֲלָה מֵאַחֵר, צִיצִית קוֹדְמִין, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ל"ח סָעִיף קָטָן י"ד (בבאר היטב) לְעִנְיַן תְּפִלִּין וּמְזוּזָה. וְנִרְאֶה דְּהֵינוּ אִם נָכוֹן לִבּוֹ בְּטוּחַ שֶׁיּוּכַל לִשְׁאל תְּפִלִּין שֶׁעַל כָּל פָּנִים לֹא יִצְטָרֵךְ לְהַחֲזִירָם כָּל זְמַן שֶׁיִּרְצֶה אִם לֹא יְזַדְּמֵנוּ לוֹ לִקְנוֹת, וְאִם לָאו אַפְּשִׁי אֵיכָא לְמֵימַר שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִירָם טֶרֶם יְזַדְּמֵנוּ לוֹ אַחֵרִים וְנִמְצָא בָּטֵל מִמִּצְוַת תְּפִלִּין שֶׁהוּא קוֹדֶמֶת לְמִצְוַת צִיצִית לְדִבְרֵי הַפּוֹסְקִים אֲלוּ שֶׁהֵם עִקַּר לְדִינָא. וְעַיֵּן בְּיַד אֶפְרַיִם (ד"ה שמעלים) וּבְשׁוּ"ת שְׁאֵלַת אֲרִיֵה סִימָן כ"ח וּבְשׁוּ"ת שֵׁמֶשׁ צְדָקָה סִימָן ט"ו וט"ז. וְנִרְאֶה דְּאִם יֵשׁ לוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רַ"ש וְאֵין לוֹ צִיצִית, הַצִּיצִית קוֹדְמִין כֵּיוָן דְּרַבָּא דְּאִיעְשִׁי אֵין מְנִיחִין תְּפִלִּין דְּרַבֵּנוּ תָּם כְּלָל, אֲבָל אִפְּכָא לֹא. וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ שֶׁל רַ"ש הֵם קוֹדְמִין לְצִיצִית שֶׁהֵם הֶעָקַר לְעִנְיַן בְּרָכָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן ל"ד (ס"ב). וְאַף שֶׁקְּדֻשַּׁת תְּפִלִּין שֶׁל רַבֵּנוּ תָּם גְּדוֹלָה מֵאוֹד. מִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן לְצֵאת בּוֹ יְדֵי חוֹבָה, שֶׁל רַ"ש קוֹדְמִים, שֶׁאִדְּרַבָּה מַחֲמַת זֶה נִמְנְעוּ רֹב הָעוֹלָם מִלַּהֲנִיחָם לְפִי שֶׁכָּל אֶחָד הוּא פְּעָלָה מְיֻחֶדֶת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֹהַר חָדָשׁ וּכְמוֹ שֶׁאֶכְתֹּב בְּסִימָן ל"ד (סק"ו). וְלָכֵן פָּשׁוּט מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִקְנוֹת שְׁנֵיהֶם, יִקְנֶה שֶׁל רַ"ש וְתִחְלָה וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁיִּהְיֶה לוֹ לִקְנוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ תָּם יִקְנֶה וְהֶכֵי נָהוּג עָלְמָא, וְאִם כֵּן הוּא הַדִּין לְעִנְיַן צִיצִית. וְכָתַב בְּשַׁלְמֵי צִבּוּר (דיני תפילין אות א) בְּשֵׁם תְּשׁוּבוֹת דְּבַר מֹשֶׁה (ח"ב סי' א) שֶׁמִּי שֶׁאֵין יָדוֹ מַשָּׂגַת לִקְנוֹת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, יִקְנֶה שֶׁל רֹאשׁ תְּחִלָּה, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ו (ט) הַזְהִיר בְּמִצְוַת צִיצִית. מִצְוָה (ה) לַעֲשׂוֹת טַלִּית נָאָה וְצִיצִית נָאָה, וְהוּא הַדִּין כָּל הַמִּצְוֹת צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתָן בְּהִדּוּר בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות טו ב) 'זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ' הִתְנָאֶה לְפָנָיו בְּמִצְוֹת. אֲבָל (ו) אָסוּר לִרְקֹם פְּסוּקִים שֶׁל תּוֹרָה בְּטַלִּית, וּמִכָּל מָקוֹם אִם כְּבָר נִרְקַם מֻתָּר לְכָרֵךְ עָלָיו. וְאַף עַל מַפּוֹת אֵין מוֹרִין הַתֵּר לְכַתְּחִלָּה לִרְקֹם דִּבְרֵי תוֹרָה עָלָיו:

א (א) אַחַר שֶׁלָּבַשׁ וְכוּ'. וַאֲפִלּוּ אִם הַטַּלִּית אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, כְּגוֹן שְׁאוּלָה אַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם וְכַנַּ"ל בְּסִימָן י"ד (ס"ג), וְכָל כְּהַאי גַּוְנָא, גַּם כֵּן יֵשׁ לְהַקְדִּימוֹ לַתְּפִלִּין [אַרְצוֹת הַחַיִּים (לב הארץ ס"א)]: (ב) יָנִיחַ תְּפִלִּין. וּמִי שֶׁאֵין יָדוֹ מַשָּׂגַת לִקְנוֹת תְּפִלִּין, הִכְרִיעוּ (ע) הָאַחֲרוֹנִים דִּתְפִלִּין קוֹדְמִין, כִּי צִיצִית הוּא רַק מִצְוָה אִם יֵשׁ לוֹ טַלִּית שֶׁל אַרְבַּע כְּנָפוֹת, וּתְפִלִּין הוּא חוֹבָה, וּמִי שֶׁאֵינוֹ מְנִיחָן הוּא בִּכְלָל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוּפָן, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן ל"ז (ס"א). וְכָל שֶׁכֵּן לְעִנְיַן לִקְנוֹת תְּפִלִּין מֵהֶדְּרִין וְטַלִּית נָאָה, דִּתְפִלִּין קוֹדְמִין לְכָל"ַי עָלְמָא, וְהָעוֹלָם נִכְשָׁלִין בָּזֶה. מִי שֶׁאֵין יָדוֹ מַשָּׂגַת לִקְנוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין, (ג) אֵין מְחֻיָּב לַחֲזֹר עַל הַפְּתָחִים כְּדֵי לִקְנוֹתָן. אֲבָל מִי שֶׁיָּדוֹ מַשָּׂגַת אַף סוֹמֵךְ עַל מָה שֶׁשּׁוֹאֵל מֵאֲחֵרִים אַחַר שֶׁיִּצְאוּ בָהֶן, כָּתַב הַב"ח (ס"א) דְּעָנְשׁוֹ גָּדוֹל*): (ג) שֶׁלֹּא יִפָּגַע. פֵּרוּשׁ, אֲפִלּוּ לֹא יֵאֶחֱזוּ בָּהֶם בְּיָדוֹ, רַק לְפִי הוֹשָׁטַת יָדוֹ הֵם מֻנָּחִין לְפָנָיו תְּחִלָּה, אֵין מַעֲבִירִין עֲלֵיהֶם (ג) וְצָרִיךְ לְהַקְדִּימָן. וְכָל זֶה דַּוְקָא אִם רוֹצֶה לְהָנִיחַ עַתָּה הַתְּפִלִּין, אֲבָל (ד) אִם עֲדַיִן אֵין רוֹצֶה לְהָנִיחָם רַק לְאַחַר זְמַן, לֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה אֵין מַעֲבִירִין עַל הַמִּצְוֹת:

*) גַּם מִצְוַת שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֵינוֹ מְקַיֵּם מִצְוַת תְּפִלִּין כְּדִין וְגַם מִכְּרֵךְ לְבַטָּלָה וְעוֹבֵר עַל 'לֹא תִשָּׂא' (שמות כ ו), כִּי לְקִצְמִים הַקֶּשֶׁר קָטָן אוֹ גָּדוֹל לְפִי מִדַּת רֹאשׁוֹ, וְהוּא מִתְעַצֵּל לְהַקְּנוֹ אוֹ שֶׁחֲבֵרוֹ מְקַפִּיד עַל זֶה, וּכְבָר כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (סי' כז משז"ז סק"ז) דִּתְפִלִּין שֶׁמְּנִיחִין שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמָן הֵם כְּמֻנָּחִין בְּכִיסָן:

בַּאוּר הַלָּכָה

א * שֶׁמְּעַלִּין בַּקֹּדֶשׁ. עַל הָאָדָם קָאֵי, שֶׁצָּרִיךְ לֵילֵךְ מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא וּלְהִתְעַלּוֹת בְּקְדֻשָּׁה, כִּי מִתְּחִלָּה הוּא רַק מַכְשֵׁה אֶת עַצְמוֹ בְּכִשּׁוּרֵי שֶׁל מִצְוָה, וְעַל יְדֵי הַתְּפִלִּין הוּא מַקְשֵׁר אֶת עַצְמוֹ בְּקֶשֶׁר הַיִּחוּד וְהַקְּדֻשָּׁה [אַלְיָה רַבָּה (סק"ג) וְהַגְּרָ"א, וְכֵנִּין בָּזֶה לְתַרֵץ קֻשְׁיַת הַשַּׁאֲגַת אֲרִיֵה (סי' כח) וְהַדָּגוּל מֵרְבָבָה]:

* שֶׁלֹּא יַנִּיחוּ. עַיֵּן בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"א) שֶׁכָּתַב דִּנְרְאֶה לִי דְּאֵין קְפִידָא בָּזֶה כְּיַנִּין דְּהַתְּפִלִּין עֲדַיִן מֻנָּחִין בְּתוֹךְ כִּיסָן. וּמַהֲלְבוּשׁ (ס"א) וְהֶבֵ"ח (סי' כח ס"ב) וְהַשֵּׁ"ז סָעִיף קָטָן י' מֻשְׁמָע דְּאֵין לְחַלֵּק בָּזֶה וְכֵן כָּתַב בְּנִשְׁמַת אָדָם (כלל יג סק"ב), אַף דְּרִאָיָתוֹ נֶגֶד הַמַּגֵּן אַבְרָהָם [מִתּוֹסְפוֹת דְּיוֹמָא ל"ג עַמּוּד ב' דְּבּוּר הַמַּתְחִיל עֲבוּרֵי מִפְּרוּשׁ רַבֵּנוּ אֱלִיהוּ שֶׁמְּצָרִיךְ לְמַשְׁמֵשׁ תְּחִלָּה בְּשֶׁל יָד, וַהֲלֹא הַשֶּׁל יָד עַל פִּי הָרֹב מְכַסֶּה וְאַף עַל פִּי כֵן שֵׁיךְ בָּזֶה אֵין מַעֲבִירִין] הֵיא רְאָיָה חֲלוּשָׁה מְאֹד, דְּטַעַם מֻגַּן אַבְרָהָם הוּא כֵּיוָן שֶׁהַתְּפִלִּין עֲדַיִן מֻנָּחִין בְּתוֹךְ כִּיסָן אֵין הַמִּצְוָה שֶׁל הַקְּשִׁירָה מְזֻמֶּנֶת לְפָנָיו דַּהֲלֹא צָרִיךְ לָזֶה מִתְּחִלָּה לִטְלֹן מִן הַכִּיס, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָתָם לְעִנְיַן מְשַׁמֵּשׁ דְּהַמְּשַׁמֵּשׁ הוּא הַמְּצָוָה, וַאֲפִלּוּ אִם הַבַּיִת יָד שֶׁל הַכְּתֹנֶת מְכַסֶּה אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁיֵּשׁ גַּם כֵּן מִצְוָה זוֹ, עַל כֵּן שֵׁיךְ בָּזֶה אֵין מַעֲבִירִין, **מִכָּל מָקוֹם קָשֶׁה מְאֹד לְהָקֵל כַּהַמַּגֵּן אַבְרָהָם אַחֲרֵי דְּרַבִּים חוֹלְקִין עָלָיו. וְאַלְּוֵי אִם אֵרַע לוֹ כֵּן כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּרַבִּים וּמִתְבַּיֵּשׁ עַל יְדֵי זֶה, מִסְתַּפֵּיקְנָא אִם יֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה** אַחֲרֵי דְּמֵסִיק בְּנִשְׁמַת אָדָם בִּכְלָל ס"ח (סק"א) וְכֵן מֻשְׁמָע מֵהַפְּרִי מְגַדִּים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב סָעִיף קָטָן ה' דִּדְיָנָא דְּאֵין מַעֲבִירִין עַל הַמִּצְוֹת הוּא דְּבַר תּוֹרָה, וּכְבָר פָּסַק בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְעֵיל סוֹף סִימָן י"ג (ס"ג) דְּדָבָר תּוֹרָה אֵין נִדְחֶה מִפְּנֵי כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת בְּכָל גַּוְנֵי אִם לֹא בִּגְנַאי גָּדוֹל, וְלֵישֵׁב כְּלִי טַלִּית אֲפִלּוּ זְמַן אֹרֶךְ סְבִירָא לֵיהּ לְהָרַמְ"א דְּהוּא רַק גְּנַאי קָטָן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם שָׁם (סק"ח), וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן שֶׁהוּא עַל רְגָעִים אֲחָדִים עַד שֶׁיַּנִּיחַ הַטַּלִּית גָּדוֹל, **וְאַף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ עִיּוּן:**

* שֶׁלֹּא יִפָּגַע וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ג) בְּמֵה שֶּׁכָּתַב פֵּרוּשׁ אֲפִלּוּ וְכוּ', וּמִקּוֹרוֹתָיו מֵהָא דְּיוֹמָא ל"ג עַמּוּד ב' בַּגְּמָרָא וְכִי צָיֵיר לַהֵיכָל וְכוּ' וּמְשׁוּךְ כְּלַפֵּי חוּץ וְכוּ'. וְהַנָּה אַף דְּיֵשׁ לְדַחוֹת קָצַת, דְּהָכָא שֶׁהַתְּפִלִּין מֻנָּחִין בְּתוֹךְ כִּיס הַטַּלִּית שֶׁעֲדַיִן לֹא הוֹצִיאָן מִן הַכִּיס קִיל טְפֵי וַאֲפִלּוּ אִם נָגַע בָּהֶן בְּיָדָיו מֻתָּר לוֹ לְסַלֵּק יָדוֹ מֵהֶן וְלִטֹּל הַטַּלִּית, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים לְרַעַת הַמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם אוֹת א' וּבְמִשְׁבְּצוֹת זָהָב אוֹת י' דְּלְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם מֻתָּר לְכַתְּחִלָּה לְהָיוֹת מֻנָּחִין בְּשָׁוֶה הַשֶּׁל רֹאשׁ וְהַשֶּׁל יָד בְּתוֹךְ הַתִּיק, וְאַף אִם יֵאָרַע שֶׁיִּפָּגַע תְּחִלָּה בְּהַשֶּׁל רֹאשׁ יְסַלְּקֶנּוּ מִיָּדוֹ וְיִטֹּל תְּחִלָּה הַשֶּׁל יָד וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ דְּמַעֲבִיר עַל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ו (ס) אַחֲרוֹנִים: (ו) אַחֲרוֹנִים: א (ע) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"א) וּפְרִי מְגַדִּים (פתיחה להלכות תפילין) וְחַיֵּי אָדָם (כלל יד סכ"ח) וְעוֹד שֵׁאָר פּוֹסְקִים. (ג) עוֹלַת תָּמִיד (סק"א) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פאה פ"א ה"א): (ד) כְּמוֹ שֶׁבֵּרַרְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה שלא יפגע): (ז) הַחַיֵּי אָדָם (כלל יג ס"א), וּמֵרֵיחֵי רְאִיָּה לָזֶה מַגֵּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ד' עַיֵּן שָׁם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת תְּפִלִּין סִימָן כה

ג זֹהַר פָּרָשַׁת וְאֶתְחַנַּן (רסה.).
ד טוּר. ה בְּרָכוֹת י״ד (ע״ב). ו רַבֵּנוּ יוֹנָה (פ״ה) [פ״ב] שָׁם (ח. ד״ה הרוצה).

בָּהֶם תְּחִלָּה (ד) * וְיִצְטָרֵךְ לַהֲנִיחָם (ה) קֹדֶם הַטַּלִּית כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עַל הַמִּצְוָה. הַגָּהּ: מִיהוּ אִם תְּפִלִּין מְזֻמָּנִים בְּיָדוֹ (ו) וְאֵין לוֹ ציצית, (ז) אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין עַל הַציצית, אֶלָּא מַנִּיחַ תְּפִלִּין, וּכְשֶׁמְּבִיאִים טַלִּית מֵעַצְמוֹ (דברי עצמו): ב * [ג]מִי שֶׁהוּא זָהִיר בְּטַלִּית קָטָן, יִלְבָּשֶׁנּוּ וְיָנִיחַ תְּפִלִּין (ח) בְּבֵיתוֹ, וְיֵלֵךְ לָבוּשׁ בְּצִיצִית וּמֻכְתָּר בִּתְפִלִּין לְבֵית הַכְּנֶסֶת (ט) וְשָׁם יִתְעַטֵּף בְּטַלִּית גְּדוֹל. (ג) [ב] הַגָּהּ: וְהָעוֹלָם נָהֲגוּ (י) לְהִתְעַטֵּף אַף בְּטַלִּית גָּדוֹל קֹדֶם (יא) וּלְבָרֵךְ עָלָיו, וְאַחַר כָּךְ מַנִּיחַ הַתְּפִלִּין וְהוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת: ג [ד]הָרא״ש הָיָה מְסַדֵּר הַבְּרָכוֹת עַד עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה, (יב) וְאָז הָיָה מַנִּיחַ תְּפִלִּין (יג) וּמְבָרֵךְ עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה: ד [ה]צָרִיךְ שֶׁיִּהְיוּ תְּפִלִּין עָלָיו (יד) בְּשָׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה: ה (טו) [ו]יִכַּוֵּן בַּהֲנָחָתָם, שֶׁצִּוָּנוּ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [ב] **בְּטַלִּית גָּדוֹל.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וּבְבֵרְכֵי יוֹסֵף (סק״ג) כָּתַב בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מַהֲרַ״י מוּלְכִין כְּתַב יָד (סי׳ פט), מִי שֶׁהָיָה מֻגָּף בְּכִיסוֹ טַלִּית שֶׁל חל וּתְפִלִּין, וְטַלִּית שֶׁל שַׁבָּת הָיָה לְמַעְלָה מִכֹּל, אִם יָכוֹל לְהַעֲבִיר עַל שֶׁל שַׁבָּת וְלִקַּח שֶׁל חל. וְהֵבִיא מִתּוֹסָפוֹת דְּיוֹמָא דַּף ל״ג (ע״א ד״ה

בֵּאוּר הַלָּכָה

הַמְּצוֹת. אֲבָל כָּל זֶה אֵין שַׁיָּךְ לְדִינָא, דְּהָא לְרֹעַת הַמְחַבֵּר דְּנָקְטִינַן כְּוָותֵיהּ, וְכֵן פָּסְקוּ כְּמַעַט כָּל הָאַחֲרוֹנִים [לְהַלְבּוּשׁ (סי״א) וְהַבַּ״ח (סי׳ כח ס״ב) וְהַטַּ״ז (סק״י) וְהַנְּשֻׁמַת אָדָם (כלל יג סק״ב) וְהָאֲרִצוֹת הַחַיִּים (המאיר לארץ שכ״ט) דְּלֹא כְּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״א)] אֵין חִלּוּק בָּזֶה, שֶׁהוּא סוֹבֵר דַּאֲפִלּוּ אִם הַתְּפִלִּין מֻנָּחִין בְּתוֹךְ כִּיסוֹ שֶׁיָּכוֹל לְהוֹצִיאָם בְּנֹחַ אֵין מַעֲבִירִין. וּכְמָה פְּשׁוּט הוּא לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי דְּגַם הַמַּגֵּן אַבְרָהָם מוֹדֶה בָּזֶה וּדְלֹא כְּהַפְּרִי מְגַדִּים, דְּעַד כָּאן לֹא קָשְׁרֵי הַמַּגֵּן אַבְרָהָם אֶלָּא הֵיכָא שֶׁהַתְּפִלִּין מֻנָּחִין בְּכִיס בִּפְנֵי עַצְמוֹ שֶׁלֹּא נָגַע בָּהֶן כְּלָל בְּיָדוֹ רַק עַל יְדֵי כִּיס וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנִּיחַ עַל יְדֵי כִּיס, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה שֶׁהֵם מֻמָּשׁ בְּיָדוֹ אוֹ שֶׁלְּפִי הוֹשְׁטַת יָדוֹ הֵם מְזֻמָּנִין לְפָנָיו תְּחִלָּה מַה יּוֹעִיל בְּמַה שֶׁהֵם עֲדַיִן בְּתוֹךְ הַכִּיס. וּרְאֵיָה לִדְבָרֵינוּ מִמַּה שֶּׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּעַצְמוֹ לְקַמָּן בְּסִימָן כ״ח סָעִיף קָטָן ד׳ דְּמַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר וְעָלָיו שֶׁל יָד, פֵּרוּשׁוֹ שֶׁיִּתְנוֹ קְצָת לְצַד מַעְלָה, הֲרֵי דְּצָרִיךְ לִתְּנוֹ לְצַד מַעְלָה כְּדֵי שֶׁיִּתְפַּג בָּהֶם יְחִלָּה, וּלְהַפְּרִי מְגַדִּים אֵין צָרִיךְ לָזֶה רַק שֶׁיִּתֵּן סִימָן בִּכְרֵיכַת הָרְצוּעוֹת כְּדֵי שֶׁיַּכִּירוּ בָּהֶם בְּנִגְיעָתוֹ בָּם אֵיזוֹ שֶׁל יָד וְאֵיזוֹ שֶׁל רֹאשׁ וְלֹא יוֹצִיא הַשֶּׁל רֹאשׁ תְּחִלָּה מֵהַתִּיק וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב אוֹת י׳. וְיֵשׁ לְיַשֵּׁב לְדִידֵיהּ דְּכַוָּנַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח וְיוֹצִיא הַשֶּׁל רֹאשׁ מֵהַתִּיק וְדוֹחַק, וְאוּלַי זֶהוּ כַּוָּנַת הַפְּרִי מְגַדִּים בְּעַצְמוֹ מַה שֶּׁנִּשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן מִלְּקַמָּן סִימָן כ״ח סָעִיף קָטָן ד׳ בְּמֻגָּן אַבְרָהָם. וְאוּלָם כָּל זֶה אֵין נִפְקָא מִינָּהּ לְדִינָא לְדִידָן דְּפָסְקִינַן כְּלָאו הָכִי דְּלֹא כְּמַגֵּן אַבְרָהָם אֲפִלּוּ אִם הֵם מֻנָּחִין בְּתוֹךְ כִּיסוֹ. **הַיּוֹצֵא מִדִּבָרֵינוּ, דְּאִם הוֹשִׁיט יָדוֹ בְּתוֹךְ כִּיס הַטַּלִּית וּפָגַע קֹדֶם בְּהַתְּפִלִּין, מֻחְזָק לְהוֹצִיאָן קֹדֶם וּלְהָנִיחָן, מִשּׁוּם אֵין מַעֲבִירִין עַל הַמִּצוֹת, וְכֵן לְעִנְיַן תְּפִלִּין יֵשׁ לוֹ לְזָהֵר לְהַתְחִלָּה לִהְיוֹת מֻנָּח הַשֶּׁל יָד קָצָת לְצַד מַעְלָה וְלֹא בְּשָׁוֶה מֻמָּשׁ כְּדֵי שֶׁלֹּא לִפְגֹּעַ בְּתוֹךְ הַכִּיס בְּהַשֶּׁל רֹאשׁ בְּרִישָׁא, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עַל הַדִּין דְּאֵין מַעֲבִירִין:**

* **וְיִצְטָרֵךְ לַהֲנִיחָם. לְכָאוֹרָה יֵשׁ לְעַיֵּן, אִם פָּשַׁט הַטַּלִּית וְתְפִלִּין רַק לְפִי שָׁעָה וְרָעֲתוּ לְהַחֲזִירָם תֵּכֶף דְּפָסְקִינַן לְקַמָּן דְּאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וְאַחַר כָּךְ בְּעֵת לְבִישָׁה נִזְדַּמֵּן לוֹ הַתְּפִלִּין מִקֹּדֶם, אִם מְחֻיָּב לְהָנִיחַ תְּחִלָּה, דְּאוּלַי כֵּיוָן דְּלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ אֶפְשָׁר כְּאִלּוּ הוּא עוֹסֵק עֲדַיִן בְּהַמִּצְוָה. וּפְשִׁיטָנָא בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דְּאֵין לְחַלֵּק בָּזֶה, מַהָא דְּיוֹמָא ל״ג עַמּוּד ב׳ בְּתוֹסָפוֹת דִּבּוּר הַמַּתְחִיל עֲבוּרִי, מִפֵּרוּשׁ רַבֵּנוּ אֱלִיָּהוּ שֶׁמְּפֹרָשׁ מֵימְרָא דְּרַבָּא לְעִנְיַן מְשִׁמּוּשׁ דְּחֵיָב לְמִשְׁמֵשׁ בְּשֶׁל יָד בְּתְחִלָּה מַחֲמַת אֵין מַעֲבִירִין, אַף דִּלְעִנְיַן מְשִׁמּוּשׁ קַיְימָא לַן דְּאֵין לְבָרֵךְ עַל הַמְּשִׁמּוּשׁ כִּי לֹא נִסְתַּלֵּק עֲדַיִן מֵהַמִּצְוָה, וְכָל שֶׁכֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ. וְאֵין לוֹמַר דְּשָׁם קַאי לְפִי דִּינָא דְּגֻמְרָא דְּבִזְמַנָּם הָיוּ מְבָרְכִין עַל הַמְּשִׁמּוּשׁ, זֶה אֵינוֹ, דְּבַעַל הַמֵּימְרָא דְּשָׁם הוּא רַבָּא וְרָבָא בְּעַצְמוֹ סְבִירָא לֵיהּ בְּסֵכֶּה מ״ר עַמּוּד א׳ דְּאֵין לְבָרֵךְ עַל הַמְּשִׁמּוּשׁ. וְאֵין לוֹמַר דְּרַבֵּנוּ אֱלִיָּהוּ יִסְבֹּר כְּמוֹ שֶׁרוֹצֶה הַבַּיִת יוֹסֵף בְּסוֹף הַסִּימָן (ד״ה וכל שעה) לֵאמֹר לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם, דְּלְהַכִּי הִשְׁמִיט הָרַמְבַּ״ם הַאי דִּינָא דְּמִשְׁמּוּשׁ דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּדַוְקָא אִם נִסְתַּלְּקוּ מִמְּקוֹמָן וְרוֹצֶה לְהַחֲזִירָם דְּזֶה הוּא הַנָּחָה מֻחְדָּשׁ מַמָּשׁ וְלֹא פְּלִינִי כְּלָל רַבָּא וְרַבָּנַן דְּבֵי רַב אַשִׁי עַיֵּן שָׁם, דְּזֶה אֵינוֹ דְּעַל בָּרְחֵךְ הָרַבָּנוּ אֱלִיָּהוּ לֹא סְבִירָא לֵיהּ כֵּן, דְּאִם כֵּן יִשְׁאַר קַשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת בְּמִקּוֹמָהּ כְּמוֹ שֶׁמְּקַשִׁים עַל רַ״ש (ד״ה עבורי) דְּלְמָּה צָרִיךְ רָבָא לֵאמֹר שָׁמַע מִינָּהּ מִדְּרִישׁ לְקִישׁ וְהָלֹא מִקְּרָא נִפְקָא מִתְּחִלָּה וּשְׁקָרְתָּם וְהָדַר וְלִטְטָפֹת, אֶלָּא וַדַּאי דְּלִהְרַבָּנוּ אֱלִיָּהוּ עַל כָּרְחֵךְ דְּרַבָּא סְבִירָא לֵיהּ דְּזֶה לֹא מִיקְּרֵי הַנָּחָה, אוֹ דְּהָרַבָּנוּ אֱלִיָּהוּ סְבִירָא לֵיהּ דְּמִשְׁמּוּשׁ מִיקְּרֵי אֲפִלּוּ לֹא נִסְתַּלְּקוּ מִמָּּנּוּ וּכְאִידָךְ פּוֹסְקִים וַאֲפִלּוּ הָכֵי סְבִירָא לֵיהּ לְרַבָּא דְּשַׁיָּךְ בָּזֶה: בְּזֶה אֵין מַעֲבִירִין, אֶלָּא וַדַּאי כְּדִכְתִיבְנָן דְּאֵין לְחַלֵּק בָּזֶה:

ב * **מִי שֶׁהוּא זָהִיר וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר כִּי כְּתוּב בַּזֹּהַר (ח״ג רסה.) שְׁמִצְוָה לֵילֵךְ שָׁאוֹמַר ׳וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת׳ וְגוֹ׳ וְאֵין קוֹשֵׁר, וְאַף שֶׁבְּדִיעֲבַד יָצָא יְדֵי קְרִיאַת שְׁמַע מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לוֹ עֲבֵרָה מִצַּד אַחֵר, שֶׁמַּרְאֶה עַל עַצְמוֹ שֶׁאֵין רוֹצֶה לְקַיֵּם רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶהוּ עֲדוּת שֶׁקָּר שֶׁמְּעִיד עַל עַצְמוֹ. וְיֵשׁ עוֹד פֵּרוּשׁ אַחֵר עַיֵּן בְּלִבּוּשׁ (ס״א). וְכָתַב בְּסֵפֶר חֲרָדִים (פרק סו אות כח) דְּמִזֶּה נִלְמַד כְּשֶׁאוֹמַר ׳וְאָהַבְתָּ אֵת ה׳׳ וְגוֹ׳ יִרְאֶה לְהַכְנִיס אַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה כְּדוֹבֵר שֶׁקֶר חַס וְשָׁלוֹם. וְדַע דְּלֹא אָמְרוּ כֵּן אֶלָּא כְּשֶׁעוֹשֶׂה כֵּן בְּמֵזִיד שֶׁמִּתְעַצֵּל לְהָנִיחַ תְּפִלִּין קֹדֶם קְרִיאַת שְׁמַע, אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ תְּפִלִּין, אוֹ כְּשֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ וּמִחֲמַת קֹר וְצִנָּה אֵינוֹ יָכוֹל לְהָנִיחַ תְּפִלִּין, וְכָל כְּהַאי גַּוְנָא, בְּוַדַּאי אֵין לוֹ לְאַחַר קְרִיאַת שְׁמַע בִּזְמַנָּהּ מֻחְמֶּמֶת זֶה. לְבוּשׁ בְּסִימָן נ״ח (ס״ב), וְהִעְתַּקְתִּי שָׁם אֶת לְשׁוֹנוֹ (סק״ה) עַיֵּן שָׁם: **ה (טו) יְכַוֵּן**

בַּאֵר הַיטֵב

ב (ג) **בְּטַלִּית גָּדוֹל.** וְאָז אֲפִלּוּ בָּא לְיָדוֹ הַטַּלִּית קֹדֶם שֶׁהֵנִיחַ תְּפִלִּין אֵין צָרִיךְ לְהִתְעַטֵּף בּוֹ בְּבֵיתוֹ כֵּיוָן שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ לְלָבְשׁוֹ כָּאן. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד). וְעַיֵּן הֶרְדֵּפ״ז סִימָן ל״ו (ח״ד). כָּתַב בְּתְשׁוּבַת מַהֲרַ״ם מִלּוּבְלִין סִימָן ל״ד אֶחָד נִתְקַשֵּׁר עַצְמוֹ בְּקֶנֶס לֵילֵךְ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ד) **וְיִצְטָרֵךְ לַהֲנִיחָם.** נִרְאֶה לִי פָּשׁוּט דְּאִם מִתְפַּלֵּל בְּבֵיתוֹ וְרוֹצֶה לְהָנִיחַ טַלִּית וּתְפִלִּין, וּבְתוֹךְ חֶדֶר שֶׁלְּפָנָיו מֻנָּח הַתְּפִלִּין וּבְתוֹךְ חֶדֶר אַחֵר מֻנָּח הַטַּלִּית, צָרִיךְ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין בְּרִישָׁא כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עַל הַמִּצְוֹת, אַחֲרֵי דְּהַתְּפִלִּין מְזֻמָּנִין לְפָנָיו תְּחִלָּה, וְאַף שֶׁלֹּא נָטַל עֲדַיִן הַתְּפִלִּין בְּיָדוֹ [וּרְאָיָה מֵהָא דְּיוֹמָא ל״ג ע״ב בַּגְּמָרָא וְכִי עָיֵל לַהֵיכָל וְכוּ' עַיֵּן שָׁם]: (ה) **קֹדֶם הַטַּלִּית.** וְאִם עָבַר וְהִנִּיחָם מִיָּדוֹ וְנָטַל הַטַּלִּית, (ה) שׁוּב אָסוּר לְעָזְבוֹ וְלִטֹּל הַתְּפִלִּין: (ו) **וְאֵין לוֹ ציצית.** אֲפִלּוּ הוּא הוֹלֵךְ בְּלִי אַרְבַּע כְּנָפוֹת, וְכָל שֶׁכֵּן לְפִי מִנְהָגֵנוּ דְּכָל אֶחָד זָהִיר בְּטַלִּית קָטָן: (ז) **אֵין צָרִיךְ.** מִפְּנֵי שֶׁאֵין מַשְׁהִין אֶת הַמִּצְוָה, (ו) אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר שֶׁיַּעֲשֶׂה אַחַר כָּךְ יוֹתֵר מִן הַמַּכְחָר, מִצְוָה בְּשָׁעָתָהּ חֲבִיבָא. וְכֵן (ז) בְּתָדִיר וְשֶׁאֵינוֹ תָּדִיר דְּקַיְימָא לַן דְּתָדִיר קוֹדֵם, אִם אֵין הַתָּדִיר לְפָנֵינוּ אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין: ב (ח) **בְּבֵיתוֹ.** כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא (ט) מִפֶּתַח בֵּיתוֹ בְּצִיצִית וּתְפִלִּין, וּכְמוֹ שֶׁהֵבִיא הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה והדרך) וְהַדַּרְכֵי מֹשֶׁה (סק״א) בְּשֵׁם הַזֹּהַר (ח״ג רסה.) עַיֵּן שָׁם שֶׁהוּא עִנְיָן גָּדוֹל. וְאִם יוֹדַע שֶׁיֵּלֵךְ דֶּרֶךְ מְבוֹאוֹת הַמְטֻנָּפוֹת אוֹ שֶׁמְּצוּיִין נְכָרִים בָּרְחוֹב, (ט) [א]יַנִּיחַ בַּחֲצַר בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְאִם (י) אִי אֶפְשָׁר, יַנִּיחַ בְּבֵיתוֹ וְיכַסֵּם בְּכוֹבָעוֹ אוֹ בְּיָדוֹ. וְעַיֵּן (יא) בְּאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ בְּמִשְׁכִּים קֹדֶם אוֹר הַבֹּקֶר וּבָא לְבֵית הַכְּנֶסֶת, [ב]לֹא שַׁיָּךְ אַזְהָרַת הַזֹּהַר, דַּעֲדַיִן לֹא מָטֵי זְמַן חִיּוּבָא. וּמִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁיֵּאוֹר הַיּוֹם, יוֹתֵר טוֹב שֶׁיֵּצֵא לַחֲצַר בֵּית הַכְּנֶסֶת וְיִלְבְּשֵׁם שָׁם וְיִכָּנֵס אַחַר כָּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת: (ט) **וְשָׁם יִתְעַטֵּף.** וְאַף עַל פִּי (יג) שֶׁבָּא הַטַּלִּית גָּדוֹל לִידוֹ קֹדֶם שֶׁהֵנִיחַ הַתְּפִלִּין, אֵין צָרִיךְ לְהִתְעַטֵּף בּוֹ בְּבֵיתוֹ, כֵּיוָן שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ לְלָבְשׁוֹ כָּאן: (י) **לְהִתְעַטֵּף.** וּבְמָקוֹם שֶׁמְּצוּיִין נְכָרִים בָּרְחוֹב, (יג) יִתְעַטֵּף בַּחֲצַר בֵּית הַכְּנֶסֶת אִם אֶפְשָׁר לוֹ: (יא) **וּלְבָרֵךְ עָלָיו.** פָּרוּשׁ, בְּרָכַת לְהִתְעַטֵּף. וְיכַוֵּן לְפָטֵר בִּבְרָכָה זוֹ גַּם הַטַּלִּית קָטָן, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ח׳ סָעִיף י׳, עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן כ״ד: ג (יב) **וְאָז הָיָה וְכוּ'.** כְּדֵי לִתֵּן שָׁבַח וְהוֹדָאָה בִּבְרָכָה זוֹ גַּם עַל הַתְּפִלִּין שֶׁנִּקְרָאִין פְּאֵר, שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל כד יז) ׳פְּאֵרְךָ חֲבוֹשׁ עָלֶיךָ׳, וְקָאֵי עַל תְּפִלִּין שֶׁהֵן פְּאֵר לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כח י) ׳וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ וְגוֹ׳ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ, וְדָרְשִׁינַן (מגילה טז:) אַלּוּ תְּפִלִּין שֶׁבְּרֹאשׁ: (יג) **וּמְבָרֵךְ עוֹטֵר וְכוּ'.** וּבְאַרְצוֹת הַחַיִּים (לב הארץ ס״ג) כָּתַב לֹא רָאִיתִי שֶׁנּוֹהֲגִין כֵּן, רַק מַנִּיחִין תְּפִלִּין קֹדֶם בִּרְכַּת הַשַּׁחַר אוֹ אַחַר כָּךְ כָּל אֶחָד לִפְי מִנְהָגוֹ, רַק רָאִיתִי מְדַקְדְּקִים לְמַשְׁמֵשׁ בִּתְפִלִּין שֶׁל יָד וְשֶׁל רֹאשׁ בְּשָׁעָה שֶׁמְּבָרֵךְ בְּרָכָה זוֹ: ד (יד) **בְּשָׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְכָל הַפָּחוֹת בְּשָׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן ל״ז סָעִיף ב׳. וְאָמְרִינַן בַּגְּמָרָא (ברכות יד:) כָּל הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע בְּלֹא תְּפִלִּין הֲרֵי הוּא כְּאִלּוּ מֵעִיד עֵדוּת שֶׁקֶר בְּעַצְמוֹ חַס וְשָׁלוֹם, וּפֵרְשׁוּ בַּתּוֹסָפוֹת (שם ד״ה ומנח) לְפִי שֶׁאוֹמַר ׳וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת׳ וְגוֹ׳ וְאֵין קוֹשֵׁר, וְאַף שֶׁבְּדִיעֲבַד יָצָא יְדֵי קְרִיאַת שְׁמַע מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לוֹ עֲבֵרָה מִצַּד אַחֵר, שֶׁמַּרְאֶה עַל עַצְמוֹ שֶׁאֵין רוֹצֶה לְקַיֵּם רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶהוּ עֵדוּת שֶׁקֶר שֶׁמְּעִיד עַל עַצְמוֹ. וְיֵשׁ עוֹד פֵּרוּשׁ אַחֵר עַיֵּן בְּלִבּוּשׁ (ס״א). וְכָתַב בְּסֵפֶר חֲרָדִים (פרק סו אות כח) דְּמִזֶּה נִלְמַד כְּשֶׁאוֹמַר ׳וְאָהַבְתָּ אֵת ה׳׳ וְגוֹ׳ יִרְאֶה לְהַכְנִיס אַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה כְּדוֹבֵר שֶׁקֶר חַס וְשָׁלוֹם. וְדַע דְּלֹא אָמְרוּ כֵּן אֶלָּא כְּשֶׁעוֹשֶׂה כֵּן בְּמֵזִיד שֶׁמִּתְעַצֵּל לְהָנִיחַ תְּפִלִּין קֹדֶם קְרִיאַת שְׁמַע, אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ תְּפִלִּין, אוֹ כְּשֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ וּמֵחֲמַת קֹר וְצִנָּה אֵינוֹ יָכוֹל לְהָנִיחַ תְּפִלִּין, וְכָל כְּהַאי גַּוְנָא, בְּוַדַּאי אֵין לוֹ לְאַחַר קְרִיאַת שְׁמַע בִּזְמַנָּהּ מֻחְמֶּמֶת זֶה. לְבוּשׁ בְּסִימָן נ״ח (ס״ב), וְהִעְתַּקְתִּי שָׁם אֶת לְשׁוֹנוֹ (סק״ה) עַיֵּן שָׁם: **ה (טו) יְכַוֵּן**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ס) פָּשׁוּט: (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): (ז) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב): ב (ח) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג): (ט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה): (י) אַרְצוֹת הַחַיִּים (לב הארץ ס״ב): (יא) אֱלִיָּה רַבָּה (סק״ד) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ג) וְאַרְצוֹת הַחַיִּים (שם): (יב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) וְאַרְצוֹת הַחַיִּים (שם): (יג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ח) כתב: לא יניח תפילין עד בואו לחצר בית הכנסת ושם יניח תפילין קודם כניסתו לבית הכנסת לקיים דברי הזוהר, ויש נוהגין להניח תפילין בבית ולכסותם בשעת הליכה במבואות המטונפות, וכן נכון. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״י) מוכח שגם באופן זה שייך אזהרת הזוהר.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah